

[Aage Fogh.]

Krav, vi stiller til den: Jord til indeklemte Husmænd og til Landbougdommen. Jeg tror, den vil kunne det, og det bør prøves.

Aksel Larsen: Det er en gammel Kending, om end i en ny og heldigvis forbedret Udgave, der præsenteres for os ved det foreliggende Lovforslag. Man maa saa haabe, at det ikke skal gaa med dette, som det gik med det af den tidligere Landbrugsminister fremsatte Lovforslag, at det bliver druknet i et af den Slags Udvalg, som ofte synes at blive nedsat med dette Formaal. Vi haaber, at Lovforslaget vil faa en velvillig og hurtig, om end grundig Behandling her i Tinget, saa der kan komme en virkelig god Jordfordelingslov ud af det. Naturligvis, de hidtil holdte Ordførertaler lover ikke allesammen lige godt i den Henseende, og jeg maa sige, at Vrangviljen fra Venstre, som kom til Orde i det ærede Medlem Hr. Erik Eriksens Tale, blev fuldkommen overtrumpet igennem det ærede Medlem Hr. Victor Larsens — hvad skal jeg sige, for at bruge et stærkt, men passabelt Udtryk — paroksystemiske Raseri. Da det ærede Medlem mobiliserede selve Grundloven til Forsvar for det store Landbrugs Interesser, da han talte om en katastrofal Ulykke, hvis man skaffede Jord til Landbougdommen ved at kigge lidt nærmere paa de større Gaarde og tage noget Jord fra dem, kunde jeg ikke lade være med at tænke paa, at der var engang en temmelig klog Mand, Georg Brandes, der sagde: Der er intet Vilddyr saa rasende som en Bourgeois, paa hvis Pengepung der gøres Attentat. Det ærede Medlem Hr. Victor Larsen talte patetisk om de store Slægtsgaarde, der var gaaet i Arv gennem Hundreder af Aar, det var Synd at røre ved dem. Vi kan godt tale lidt om de store Slægtsgaarde og se, hvor de er kommet fra. Historisk er det Jord, der er taget fra Danmarks Bønder paa en eller anden Maade, ved Lusk eller ved Vold, og derfor er det selvfølgelig, rent historisk, en Retfærdighedshandling at føre den Jord tilbage til Folket igen.

Formaalet med en ny Udstykningslov eller, som man rettere burde kalde den, en ny Jordfordelingslov maa være, at vi ved Statens og alle øvrige Samfundsorganers Hjælp skal arbejde hen til den bedst mulige Udnyttelse og det størst mulige Udbytte af Danmarks Jord, hvilket vil forbedre baade Landbrugets økonomiske Forhold og Befolkningens Levevilkaar. Det er fuldkommen rigtigt, hvad det ærede Medlem Hr. Aage Fogh har fremhævet, at Husmandsbrugene pr. Arealenhed giver større Udbytte end de

store Landbrug pr. Arealenhed. Jeg tror imidlertid, at det vil gaa endnu bedre, hvis man satte Husmandsbrugene i Stand til at benytte mere moderne Driftsformer, men det kommer jeg tilbage til lidt senere. Desuden gælder det om at løse det omfattende sociale Spørgsmaal, om Skabelsen af Fremtidsudsigter og Eksistensmuligheder for den hidtil jordløse Landbougdom. Foranstaltninger, som løser dette Problem, vil effektivt modvirke Arbejdsløshedens Opstaaen og derigennem Vandrigen fra Land til By, Foranstaltninger, som kunde bestaa i at skaffe Jord til Udstykning i allerstørste Maalestok, saa at der i de kommende Aar kan oprettes mange Tusinde nye og selvstændige Brug, hvorved de store Gaardes Jord samtidig gives tilbage til Folket.

Erfaringen og de nuværende Tilstande viser, at her tiltrænges der virkelig gennemgribende Reforme. Det nytter ikke at indstille sig paa blot at dække det nuværende Behov nogenlunde; det nytter heller ikke at begrænse Jordlovgivningens Rækkevidde under Henvisning til eller Paaskud af, at Byggeriet er dyrt for Tiden, eller til, at der eventuelt mangler Byggematerialer. Der maa lovgives for alle Forhold, og Samfundshensyn maa stilles i første Række; Fortidens Fejl maa ikke gentages.

Det er desværre saadan, at Udstykningsen til Husmandsbrug alt for længe blev gennemført under Hensyntagen til det store Landbrugs Ønske om at binde Arbejds-kraften til Egnen og sikre sig billig Arbejds-kraft gennem Oprettelsen af alt for smaa Brug paa den daarligste Jord, saadan at Titusinder af indeklemte Husmænd i Dag ikke kan eksistere uden at tage mere eller mindre daarligt betalt Lønarbejde paa de store Gaarde. Desværre har selve Statens Jordlovsudvalg i Tiden mellem den første og den anden Krig foretaget Udstyknings efter dette forkastelige Princip; over hele Landet findes de triste Beviser herfor. Jeg skal nøjes med at nævne et enkelt, men typisk Eksempel. I Medfør af Lensafløsnings-loven var der et Gods, et Fideikommiss, der skulde afgive Jord til Statens Jordlovsudvalg. Man klarede sig uden om Aflevering af Jord fra selve Godsets Tilliggende ved at købe en Proprietærgaard paa en helt anden Egn i Nordsjælland og stille den til Raadighed for Jordlovsudvalget. Grænsende op til denne Gaard laa et alt for lille Husmandsbrug, hvis Ejer naturligvis øjeblikkelig søgte Jordlovsudvalget om Tillægsgjord. Gaarden, som skulde udstykket, var paa godt 70 Tdr. Land. Jordlovsudvalget oprettede syv nye Husmandsbrug paa Gaardens Jorde, syv